

ELŐFIZETÉSI DIJ HELYBEN:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Félévre . . . 3 — —
 Negyedévre . . . 1 — 50 —
 Vidékieknek 60 krral több

HIRDETÉSI DIJ:
 Egész oldal . . . 20 frt
 Fél oldal . . . 10 —
 Negyed oldal . . . 5 —

Ezen felül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.

Kivételes esetekben kedvezmény, többszöri hirdetésnél árleengedés.

SZABADSÁG.

„A Szabadkai Közlöny“ után és helyett

KIADJA: SZALAY LÁSZLÓ A. ÜGYVÉD.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap. Egyes szám ára 15 kr.

Számonként kizárólag a szerkesztőnél vagy a lapkiadóhódnál kapható.

A szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIII. kör, virág-utca 337. hsz., hova a közlésre szánt levelek és kéziratok intézendők.

Hirdetések felvételnek ugyanott.

A „Nyilttér“ sora 15 kr.

Negyed oldalnál kisebb hirdetéseknek a tértértek tekintetbe vétele nélkül minden szó után 5 kr. számítatik.

Az új kórház.

Építünk. Az új vágóhid, mint évek óta zaklatott dolog, végre épül — hitelbe. A ministerium által megparancsolt iskolahelyiségek is nemsokára épülni kezdenek — hitelbe. Az új kórház is mint napról-napra égetőbb szükség, talán felépül, de szintén hitelre, míg a botrányos szegényház helyett nem építenek, holott arra külön alap van, mert ezt az alapot elkölesönözték másfelé, ahol szintén hitelre dolgoztak.

No de maradjunk a kórháznál.

A kórház részére — a mint értesülünk — a telket már kijelölték, még pedig a sándori kapun kívül fekvő területen.

Ugyan kinek a gondolata volt ez?

Mi azt hisszük, ha egy közintézetről van szó, ott a szakértők meghallgatandók, mert azt csak nem tesszük fel Szabadka város tanácsa részéről, hogy az ott ülésező urak, mint a gyermekhatóság fejei elhiszik magukról, hogy mindenhez értenek, s nekik más ember véleménye nulla lenne.

Igaz ugyan, hogy a mi uraink képesek néha ilyen hóbortra is, de nem mindig, mert mikor elmentek kéjutazni kaszarnyalátogatába, akkor megakarták nézni másnak a munkáját is, nemcsak a szabadkai mérnökségét, megakartak hallgatni másnak a véleményét is, nemcsak a városi főmérnökét, de hát azt meg nem értették meg.

Es most, mikor egy évszázadokra szóló közegészségügyi intézmény létesítéséről van szó, nem hallgatják meg a szabadkai orvosi kar véleményét sem az elhelyezés, sem a berendezésre, még csak nem is kéjutaznak kórházlátogatába, hanem összeülnek legfeljebb a kórházi főorvossal, s kijelölnek egy oly helyet, a hol az egészséges embernek is meg kell betegednie.

A hely kijelölése csak pár nap előtt történt egy bizottsági ülésben, a hol dicsérettel kiemelhetjük, hogy Antunovics Máté, Varga Károly és dr. Weisz Ignác kórházi főorvos együttesen hevesen ellenzték kórházi telkét a Sándor vidéki büzhödt gödröket, de törekvésükkel elbuktak.

Természetes, hiszen a mi hatóságunk nem azért épít, hogy a közjóra legyen tekintettel, hanem épít azért hogy építsen, s hogy az előirányzott 140—150 ezer forint helyett elköltsenek majd kétszer annyit.

Pedig ha a bölcs tanács meghallgatja a felszólaló három bizottsági tag indítványát, s ha széttekint a város környékén, bizony találhatott volna itt sokkal inkább hozzáférhetőbb és egészségesebb helyet. Ott van pl. a régi baromvásártér, vagy a kálvária mellett elterülő magaslat. Mind a kettő kövezet mentén, s ez utóbbi különösen úgy fekszik, hogy a város minden részének mintegy központja, míg

a sándori kapun kívül fekvő gödrös-mocsaras térség csupán a bunyeváz nép kezügyébe esik, akik azonban irtoznak a kórházba jutásnak még a gondolatától is.

Aztán ha egy beteg a mai vágóhídtól, a bajai vagy halasi kaputól a kórházba kívánkoznék, óraszámra kellene mennie, míg oda juthatna. A korszerűen berendezett kórház még jövedelmi forrása is lehet a városnak, míg ha a sándoriaknak építünk, bizony évenként ráfizetünk ott néhány ezer forintot.

Ezt az idétlen tervet nem hisszük, hogy elfogadják a közgyűlés, de ha elfogadná is, nem hisszük, hogy határozatát helybenhagyásra ajánlhatná maga a főispán is, akkor különösen, amikor szakértő testület meghallgatva sem lett.

Ha új kórházat akar építtetni a hatóság, úgy a terület, mint a berendezésre nézve az orvosi kar hallgatandó meg először, s csak másodsorban következhetik egyes embernek a véleményadása.

Ezt parancsolja a józan ész, mert ki minek nem mestere, ördöge az annak.

Városi takarékoság!

A mult napok egyik délelőttjén érdekes látvány volt a városháza előtt a mint néhány irányt adó több obtyinár gyönyörködött egy kocsis rakomány csakány fölött, mit városi szakértőink valami felvidéki cigány telepről importálhattak, méreg drága penzen. Czigánytelepről, — mondjuk — es drága penzen, mert mint hangoztatják pár száz forintocskába került a hasznontalan, a mi tulajdonképen semmit sem ér, mutat ócska vasból van összetakolva acélezés nélkül, holott az ily szerszámokat manapság, tiszta acézből szokták csinálni. Sőt ma már nemcsak a csakány, de a legközönségesebb ekevasakat is, acézből készítik és így nagyon botrányos, hogy hatóságunk a város roppant kárára a helyett, hogy helybeli kovácsok által készíttetné eme szükségletét, kétes czigánytelepen vasból vereti meg.

Hiszen a szabadkai kovácsok ügyes iparosok, nem is koldusok, s közülük bármelyik felelős lenne munkájának jósága és tartosságáért.

Tudunkkal különben a városnak van külön kovácsa is, a városi kovácsnak pedig cautiója is van s így teljes biztosíték áll a szakértő (?) városi urak rendelkezésére. De hát a mint látjuk és tapasztaltuk, a városi kovács munkáját sem azzal, hanem a nagyon kedvelt lakatossal csináltatják lakatos árban, vagy pedig, czigány telepen készíthetett ócskaságokat vesznek inkább, csak helybeli rendes iparos a befenteseken kívül abban ne részesülhessen, de még alkalmaz se legyen az új munka készítéséhez.

Sajnos, de igaz, hogy nálunk manapság a községi pótdó emelésével mindent, az emlékeztetes főispáni czipőhöz mért árban csináltatnak a polgárság contójára, azonban mint látjuk sokkal rosszabb minőségben s mondhatni botrányos eljárással. Botrányos városi takarékoság az ilyen, mert ha étele szerszámokkal dolgoztatnak, úgy minden két hónapban hozatni kell hasonló csinos készítményeket, melyeknek ára a közvagyonból haracositauk el.

Talán jó lesz a választó polgárságnak ezt is a rovásra jegyezni, hogy a közeledő tisztújítások alkalmával a pályázó urak fotográfiája teljesebb legyen.

X.

A közkönyvtár.

A városi közkönyvtár létesítése ügyében f. évi június hó 8-án a „Pest“ szálló disztermebe értekezlet tartott. megjelentek 35—40-en. Ott láttuk többek közt dr. Guln György, dr. Zomborcsévits Vincze, Mánich Péter, Antunovics Mátyas, Haverda Mátyas, dr. Schaffer Mór, Vali Béla, Malachovszky László stb. urakat, továbbá a főgymn. tanárikar csaknem teljes számban s a néptanítók közül szintén többen jelentek meg.

Pertich Mihály mint értekezleti elnök üdvözölte először is az egybegyűlteket s egy alapítandó városi közkönyvtár létesítésének szükségességét körvonalozva, felhívta dr. Milkó Izidort, hogy az e czélra már a mult hóban kiküldött 3-mas bizottság megállapodásait terjessze az értekezlet elé.

Dr. Milkó Izidor erre igen érdekesen és kimerítően fejtegette, hogy mi hatalmas eszköze a művelődés terjesztésének egy nyilvános nagy könyvtár, s végül az értekezlet elfogadta a bizottság következő három pontból álló indítványát:

- 1.) Hogy egy városi nyilvános jellegű könyvtár létesítését szükségesnek tartja.
- 2.) Hogy e czélból könyvtár-egyesület alapít s végül
- 3.) Hogy ezen egyesület alapszabályainak elkészítése s a szükséges előmunkálatok megtétele végett bizottságot küld ki, mely munkálatát f. évi szeptember hóban tartandó alakuló közgyűlésnek beterjeszti.

Ezen könyvtári bizottságba megválasztattak:

Elnöknek Mánich Péter, alelnöknek Pertich Mihály és jegyzőnek Sziebenburger Károly.

Bizottsági tagok: dr. Zomborcsévits Vincze, Vojnich Markus, Jámor Pál, dr. Guin György, Haverda Mátyas, Mamuzsics László, Mokossay Mátyas, Antunovics Mátyas, Balás Imre, dr. Milkó Izidor, Iványi István, dr. Schaffer Mór, ör. Georgevits Szredoje, Malachovszky László, Vojnich Tivadar, dr. Szilassy Fülöp, Takács Ede, Piller György, Budanovits Antal, Döntő István, Ohrmann Kálmán, Lendvay Antal és Vida János.

Végül az értekezleti elnök megköszönte a szives részvételt s ezzel a tanácskozmány véget ért.

Mi is szívünkben óhajjuk, hogy az „ige mielőbb testté“ legyen.

Találmányok.

Vizalatti-hajózás.

Egy nagyjelentőségű új találmánnyal ejtettek nemrégiben meglehetősen sikeres próbát „Czivita, Vecchia“ kikötőjében. — Egy siciliai mérnök egy öt tonna súlyú és 2—5 méter átmérőjű vasgolyót szerkesztett, melyet minden szükséges készülékkel ellátott, hogy azt a vizalatti hajózás céljaira alkalmazhassa. — A készülék nevezetes részei, az „Első-budapesti-szabadalmi-iroda“, Bergl Sándor mérnök jelentése szerint, egy kézzel könnyen forgatható, csavarból, evezőből, fűrészből, csakányból és egy erős fogószerszerzetből áll, melynek közvetítésével a tenger fenekén levő tárgyak felszínre hozhatók.

Két ember elégséges arra, hogy ezen vizalatti járművet kezelje, melyet; (belsejében helyet foglalván) tetszés szerint súlyosznak, vagy a csavar segítségével, percznyi idő alatt,

felszínre kormányozhatnak. — Az első kísérlet csak annyiban mondható sikernek; amennyiben a próbára elszánt két tengerész, röviddel a golyó lesüllyesztése után ismét a felszínre jutott, magukkal hozván a megelőzőleg vízbe dobott, erősen vasalt fatörzset. — Ellenben meghiusult azon szándék, miszerint a vasgolyó egy kiszemelt bizonyos pontra, onnét pedig vissza a kiindulási ponthoz vezettessék.

A feltaláló erre nézve a tengerészek figyelmetlenségét rója fel okul, más szakértők pedig azon körülményre utalnak, hogy a golyó belső ércfalazata a kompaszt irányból elterelte. — Nagyon érdekes és felvilágosító, hogy a golyó belsejében meglehetősen jól lehetett fényképezni a tenger fenekét. — A feltaláló elérhetőnek véli még, a hiányos alkatrészeket arra nézve is, hogy a golyó teljesen kormányozható legyen.

„Elefántcsont-utánszat“ burgyonyából.

Egy rendkívül kemény és vakító fehér elefántcsontszerű anyag készíthető egészséges burgyonyából, ha ennek egy tetszés szerinti mennyiségét hígított kávéban megmoszuk és ugyan csak ezen oldatban mindaddig főni hagyjuk, míg a burgyonya szilárd és sűrű lesz. — Ezen eljárás után, a savat jól ki mosván, a nyert anyag, lassan megszáritatik.

Az ekkép termelt művészi elefántcsont festhető és esztergályozható és természetesen sok hasznos czélra alkalmazható; eddigéig azonban még nem sikerült, hogy a massa egy tartós fényvel (politur) láthatassék el. — Mindazonáltal igen olcsó anyagról van szó a mely kimeríthetetlen mennyiségben, idő és munkaerő-pazarlás nélkül állítható elő.

Hatóságunk eddigi építkezései.

Szemmel látható és köztudomásu, hogy hatóságunk eddigi összes valamire való építkezését vagy javítását magyarul mondván mind „el fuserálta.“ Ott van a főplébánia templom, melyet jó stíljéből a toldás-foldásokkal botányosan kitorgattak; a főplébániát, pedig igazán megfélejték, annak komoly jellegével ellenkezőleg akként alakították át, hogy az most úgy nevez ki, mint egy nagy uradalmi vadászkastély. Ily módon átalakított templomot és plébániát az egész országban nem találni s így unikum az teljesen, mint a milyen unikum a mi hatóságunk építész mérnökeivel együtt.

Már 4-ik éve, hogy az állványokat a hívő nép vakítása végett bevitték a templomba, s miután másfél évnél tovább állt ott hiába; végre kikapasztották és azóta ott gyönyörködhetik a kath. hívő közönség, az ahítatra fölhívó szép sz. képek és sz. irásbeli ábrázolatok helyett fönt a malterfoltok, lent pedig a földult és összetört márványkoczkákban, meg a főajtó közelében levő gödrökben, melyeket végre a prépost megszánva a beléjük botló hívőket, csak az utóbbi napoktan foltoztatott ki téglával.

Am sokkal nagyobb baj e dologban, hogy az említett ok nélküli és méreg drága javítások annyiba kerültek, hogy azon árban egy a templom, mint a paplakot tisztességesen kijavíthaták volna az utóbbinak hátsó falával együtt, a mely maholnap már ledől. Sőt e mellett egy külvárosi templomot teljesen fel lehetett volna építeni. Aki azt nem hiszi, keresse elő az 1861. vagy 1862-ben történt javítások számláit s meg fog róla győződni. — Az akkori javítást azonban már sokan elfeledték, a mostanit azonban majd nem lehet elfelejteni, mert mint látjuk minden évben újra kell „reperálni.“

De lássuk a többit.

A palicsi hideg tüdő csinálásához hasonlóan még talán soha semmi sem épült az országban, az szintén nem vált dícsőségre.

Valjon a kövezetnek csufozt, de valóban csak kavicsos vegyített gyári hulladék téglából készült tégla vagy a mint a utról mit mondjunk? Erről ami keskenyalpu terhes kocsiaink a kavicsot rövid idő alatt elhordják s épen ott leszünk, ahol voltunk 20 év előtt. Ez valóságos pénzparázásnak nevezhető. De helytelen is, mert a helyett, hogy a város közepén um. az Ötvös, Bathányi, Virag, Damjanics s más belvárosi utcákban létesítették volna, künn csinálták a rogina-barán, s így nagyon furcsa ellentét képez az, hogy míg az említett központi és nagy forgalmu utcák 100 év előtti meztelenségükben disztelenkednek addig hatóságunknak első dolga volt e téren a roginabari kész kőutat felforgatni és a polgármester és néhány szomszédjának üres telkét gyorsan boulevarddal körül venni. Ez meg már egy kicsit bojtányos is.

Ime ily módon építkezett eddig a Mamuzsics hatóság építészmezőkével.

Hogy a küszöbön levő új vágóhíddal, kórházzal, iskolákkal s egyéb épületekkel, miként remekelnek azt az előzmények után nem nehéz megjövendölni, mert oly hatóságtól, amely 6 év alatt semmi tökéleteset létesíteni nem volt képes valami jobbat most sem várhatunk, sőt a jövőben sem.

Irodalom.

Uj könyvek. A Franklin-Társulat kiadásában Budapestben, újabban megjelentek: Családi könyvtár. 30,31 füzet: Családi boldogság. Mindennemű asszonyok és leányok számára. Szerkesztette Kalocsai Róza. Ara füze 80 kr. Falusi könyvtár. 37. füzet. Gyógynövények gazdák használatára. Irta dr. Borsodi Miksa. Ara füze 50 kr. 38. füzet. A burgonya és csukorrépa termeléséről. Irta Réti János. Ara füze 50 kr. Gyűrű Antal. Védekezés a filloxera és a szőlő-gomba ellen és a bortermelés folytatásának módja. Gyakorlatilag előadva. Ara füze 50 kr. Tartalma: Előszó. — Bevezetés. — A filloxera jelenségei. — A fertőzött szőlők kezelése. — A szőlőnek használata. — A szőlők vízzel elárasztása. — Homoki szőlőültetés. — Amerikai szőlőfajok kezelése. — A szőlő-gomba, peronospora viticola. — Uj szőlők telepítése. Falusi történetek. Irta Könyves Tóth Kálmán Ara füze 1 frt. Tartalma: Nemzetes ur ördöge. — Javass asszony keresztlyánya. — A keresztlevél. — A honvéd özvegye. — Hitelné asszonyság és kedves ferje. — Tökési Bácsi és mostoha fia. — Ujmódi Zsófi. — Szegény teensasszony. — Karácsony angyala. — A pénz árnyéka. — Rebeka, a szegény zsidóleány. — Miért is négyelt el a vörös kakas. — Söprűnyél a házasságrontó. — Az ellant hónap, vagy hová lett a februárius. — Csak néhány hajszál. — A vasuti ör. — A szél hozta, a víz vitte. Magyar közmondások gyűjteménye különös tekintettel az életbölcsekre és a nevelésre. (Több mint hater ezer közmondás). Rendszerbe foglalta Almásy János. Ara füze 1 frt. Olcsó könyvtár. Szerkeszti Gyulai Pál. 261—275. füzet. Tartalmuk: 261. füzet. Andrassy Gyula gróf beszéde a véderő-törvényjavaslat tárgyában. Elmondott 1889. évi április hó 5-én. Ara füze 20 kr. 262. füzet. III. Napoleon, a tüzérsg multja és jövője. Francziából fordította dr. Theisz Gyula. Ara füze 30 kr. 263. füzet. Schiller Frigyes. Stuart Mária. Szomorujáték öt felvonásban. Ford. Sulkowski József. Ara füze 50 kr. 264. füzet. Milton János. Az elveszett paradicsom. Angol eredetiből fordította János Gusztáv. Ara füze 80 kr. 265—267. füzet. About Edmund. A régi bástya. Regény. Francziából fordította Sz. E. Három kötet. Ara füze 2 frt 40 kr. 268. füzet. Ulána. Beszély. Irta Kraseszky I. Ignác. Lengyelből fordította Timkó Iván. Ara füze 30 kr. 269. füzet. Deák Ferencnek az 1861-dik évi országgyűléstől elfogadott két fölirata. Közli Könyvi Manó. Ara füze. 30 kr. 270. füzet: Csikós. Eredeti népszimű 2 szakaszban. Irta Szigligeti Ede. Ara füze 30 kr. 271. füzet: Az örökség. Beszély. Irta Sandeau Gyula. Francziából fordította Gyula Farkas. Ara füze 40 kr. 272. füzet: A nagy Galeotto. Dráma három felvonásban, egy előjátékkal. Irta Echegaray József. A spanyol eredetiből fordította Patthy Károly. Ara füze 40 kr. 273. füzet: Pascal gondolatai. Francziából fordította Béri Gyula. Ara füze 50 kr. 274. füzet: Beust és Andrassy 1870- és 1871-ben. Irta Könyvi Manó. Ara füze 30 kr. 275. füzet: A középkori magyar irodalom stíljáról. Irta Imre Sándor. Ara füze 20 kr.

A „Magyar katonai zsebnaptár” 1891. évi kiadása (5. évfolyam) sajtó alatt van; megrendelhető a kiadó-tulajdonosnál Székesfehérvárott 1 frtért. Honvéd és csendőr tiszteknek és aliszteknek, valamint a csendőri tiszt helyre aspiráló egyéneknek

igen ajánlatik. Kocsis Sándor, honv. százados, a „Magyar katonai zsebnaptár” szerkesztője és kiadótulajdonosa.

Közgazdaság.

Vetéseink állásáról nem a legkedvezőbb hírek érkeztek be. A buza szalmája általában magas, szépen elvirágozott és kálászat kihányta a mult vasárnap beköszönő hideg szeles idő, mely 4 napon át leütötte a levegőt, nem jó hatással volt fejlődésére, amennyiben a rozsdát nagyban fejlesztette és így a gazdáknak legszebb reményeit egy kitérő terméshez nagyon lelohasztotta és ma bunyógazdáinkkal csak abba a helyzetben vagyunk, hogy szerintük „Bog zná sztama biče tusta”, de a minőségről és mennyiségről még csak hozzávetőleges ítéletet sem mondhatunk. Rovar, szipoly eddig nem bántja, az üszög azonban itt-amott fellépett. Az árpa kielégítő, valamint a rozs is. Zab silány, a hidegtől fejlődésében gátolva volt, a csütörtöki eső azonban jótékonyan hatott a zabterméshez való reményünk tebat még kedvezően üthet ki. A zengeriek szépek. A szőlő a hideg és néhány záporosó virágzásban érte, mely ha rozs hatással nem volt, jó közép terméshez van kilátásunk. A kaszálók elég jó fizettek.

Pénteki hetivásárunk élénk és látogatott volt, mi annak tulajdoniható leginkább, hogy az napra esett Szt. Antal napja mely napon gazdáink mezei munkával nem foglalatokodnak. Az újkrumpli a termények között a főszerepet vitte, egész kocsiakkal hoztak be. A gabna neműekből gyéren került elő. Lanya kinalat mellett a vételkedő erőltetett maradt. Az árak hivatalosan jegyzékeltek: Tiszta buza: 7.50. 8. Kétszeres: 6.90. 7.10. Rozs: 7.10. 7.30. Arpa: 5.90. 6.10. Zab: 7.60. 7.80. Tengeri: 5.10. 5.30. Elő sertés kilogramonként: 38—41 kr. Hal közepesen. Baromfi bőséggel. Az iparosok jól felszerelten kirukoltak. A szénatér, a takarmány neműekkel, a fa piacz, a faemük minden fajtájából zsuffolóság elfoglalták árutereiket. A baromvásár élénk és zajtalanul folyt le.

A gazdasági «hiszekegy» Amerikában.

Vezess naplót — Mindent számits rendez számvittel. — Az állatoknak rendszeres adaj sőt. — Ragaszkodjál hivatásodhoz. — A nyomok rablók. — Megbízott által senki sem gazdálkodhatik sikerrel. — Legyen jó, kényelmes lakásod. — Tarts minél változatosabb vetőfölgöt. — Olvass gazdasági lapokat és könyveket. — A juhoknak száraz almuk legyen. — Minden évben ültess néhány fát. — Mindent tarts a maga helyén. — Kérj tapasztalt, ügyes gazdaktól tanácsot. — Ne éheztesd földed. — A minőség épen oly födolog, mint a mennyiség. — A festék kevesebbe kerül, mint az új deszkák. — Ha jó kert van házad mellett, a doktorral kevés dolog lesz. — A legjövödelmezőbb szántóföld az a mely a legmelyebb. — Biztosítsd vagyonedat egy jó társulatnál. — az állatoknak ne egyféle eledelt adj. — Csak jó válogatott magvakat használj. — Minden munkát végezz, mihelyst azt jól végezni lehet; azaz ne halogass semmit. — A kut és laskamra közel legyen a konyhához. — Ha nincs a széna számára fészered, lukas lesz a zsebed. — Még egy gazda sem panaszkodott azért, mert nagyon jól megművelte a földet. — Adj a vajnak szép színt, mielőtt kijönne a tehéncől, t. i. here és kukoricázist etetése által. — Nincs jobb betéti bank a földednél. — Sok gazdaság hasonlít egy szitához; sok megy rajta keresztül és csak kevés marad benne. — Ugy producálj nagy termést, hogy a talaj ne legyen általa szegényebb. — Ne csak gyűjtsd a trágyát hanem vigyáz is arra jó betakarás által és jól alkalmazd. — A gazdasági eszközöket földel alatt tartsd. A rozsdás és rothadás többet ront az eszközökön; mint a használat. — Nyílt kézzel dolgozzál. Nyílt fej és izmos kéz teszi a gazdagságot jövödelmezővé. — Az a pénz melyet otthonod vonzóbbá tételére fordítottál, bőven kamatoz. — A gazda ne csak arra törekedjék, hogy többet és jobbat termeljen, hanem hogy jó piaczot is szerezzen terményei számára. — Bő almózas által tisztán lehet tartani az állatokat is meglehet menteni az értékes trágyalevet. — Minél öregebb és nagyobb valamely állat, annál több takarmány szükségeltetik ahhoz, hogy élő súlyát egy fonttal növeljük, tehát a hizlalás annál kevésbé jövödelmező. — A tököt lehet könnyen termelni, de mégis nagyon szaporítja és egészségesebb teszi az állatokat eledelt. — az istállókat jól szellőztessd. — A tyukókat viágosak, melegék és tiszta levegőjük legyenek. Ne adj a tyukoknak csak kukoricát. A homok-fürdőbe tégy ne-

kik kénport is. Ne feledkezzél meg meszelésről.

A termelendő növényeket a clima, földéid minősége és a piaczok szükségletei szerint válaszd meg. — Egy kis kézpénz miudig jó a házban. Sokszor nagy hasznát lehet venni.

Azon egy fontnyi súlyvesztesség, melyet egy állat éhezés miatt szenved, két fontnyi veszteség a gazdára nézve.

A legjövödelmezőbb sertés az a korai tavaszi malacz, mely nyáron és őszön át legelőre (különösen vörös here legelőre) hajtatik és aztán télen szenes takarmány által két hónap alatt gyorsan megüzlatatik.

A jövödelmező állattenyésztés feltételei: jó állatok, elegendő és egészséges takarmánnyal való szabályos táplálás, jó istálló és jó ápolás.

Végre különösen födolog a tisztaság: tiszta eszközök, tiszta zugok, tiszta állatok, tiszta földék, tiszta kert, tiszta gyümölcs, tiszta magvak, tiszta legelő, tiszta udvar, tiszta istálló, tiszta felszer, tiszta etető, és itató-vályuk, tiszta takarmány, tiszta víz tiszta álo, tiszta magtár és tiszta — lelkiismeret.

CSARNOK.

A szerelem babonái.

Ha poharadból iszom észrevétlenül s te utánam ürted azt, megiszod benne szerelmemet s ugy fogsz epedui én utánam, mint én epedek te érted — kedvesem!

Ha éjjel rólad álmodva felébredek, megfordítom vänkosomat fejem alatt, te is oly édeset fogsz felőlem álmodni, mint én te felőled — kedvesem!

Ha hajdanak egy szálára gyűrűmet, a mit adtál rákötöm, a pohárba bocsátott gyűrű annyiszor fog annak oldalához ütödni, a hány évig te szeretni fogsz engem — kedvesem!

Ha az ajtó kinyitolt magától, felőlem gondolkoztál akkor, és sobjatásod nyitotta ki az ajtót — kedvesem!

Ha tüvel megszurttam ujamat rólad gondolkozva, hütlén voltál akkor hozzám — kedvesem!

Ha csillag fut le az égről s nevedet hirtelen kimondom, a mig letut, reám kell gondolnod — kedvesem!

Ha a meggyújtott csepü tenyeremről a magasba száll, enyém fogsz akkor lenni — kedvesem!

Ha tülem megcsendül, hirt hallok felőled, ha arczom kigyulad, felőlem beszélsz akkor — kedvesem!

Ha olóm lehuil és hegyével megáll, meglátlak nemsokára — kedvesem!

Ha kontyom lehuil, te fogsz megvetni akkor — kedvesem!

Ha öltönyöm visszajáról vettem fel véletlen, nem csalsz meg akkor — kedvesem!

Ha a gyertya felém fut le, mást szeretsz te akkor — kedvesem!

Ha gyűrűm elpattan ujjamon, te lész halálom oka — kedvesem!

A virág szirma, arról beszél: szeretsz-e nem szeretsz-e?

A csicsérgő madár a háztetőn, a nehéz böjtöl kiérdemelt álomlátás, a megöntött ólom, mosdó cizca: mind a szerelemről beszél.

Minden tárgyban, minden gondolatban a szerelem mythológiája él.

Melyik leány nem hiszi, a mit ez beszél?

HIREK.

Szent Antal bucsuját népünk e hó 13-án a szokott kegyeltesülte ünne meg. Kora reggeltől — estig egész tömegekben hullámozt az ajtatószkodó sokasága a szt. ferenczi templomba. A szegény barátokat — amiként népünk nevezi őket — a módosabb gazdák bárányokkal, libákkal és egyéb baromfiakkal ajándékozták meg, még a szegényebbek filléreikkel tömték tele a perzselteket. Altalában e napon a mezei munka szünetel és apraja nagyja iparkodik leróni e bucsu naphoz kötött keresztény kötelességét.

Eljegyzés. Vojnics Félix városi főjegyzőnk kedves és fiatal nővérével Antonnával városunk egyik legképzettebb és legszorgalmasabb iparosra Eckert Flórián jegyet váltott.

Hymen. Zárics Sándor kereskedő bájos és műveltelkü leánya Ilona jegyben jár Zalán Béla györmegyei gyógyszerészszel. Boldogságot az ifjú mátkapárnak.

Palics még miudig üres. De nem is csoda, hiszen még alig volt szép nap az idén. A nagyvendéglő konyhájára is sok a panasz. A tanács intézkedhetnék, hogy a fürdőorvos ügyeljen fel az ételekre, azok árára, mennyiségére és jóságára. Ez így volt réget-

ben mindig. A park területén vásárolt telkek egy részét a vevők tölteni kezdik. A hideg fürdők még ma sem készek.

Érettségi vizsgálat. Főgymnasiununkban — mint jeleztük — e hó 11. és 12-én tartott meg a szóbeli érettségi vizsgálat F e h é r I p o l y tankerületi főigazgató elnökiete alatt. A kinevezett kormánybiztos dr. Szamosy János egyetemi teendői miatt nem jelenhetett meg. Vizsgálatot tett tizenhárom tanuló, kik közül 4 jól érett, 6 egyszerűen éretnek nyilvánítottat. Két tanuló szeptember hóban Szegeden tartandó javító vizsgálatra, egy pedig, három tantárgyból bukván, vizsgálat ismétlésre utasítottat.

Adózó polgárainkat figyelmeztetjük, hogy a III. oszt. kereseti adó, s a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek (pénzüntézetek) adójának kivétele czéljából az adókövető bizottság megalakult, s működését június hó 11-én, vagyis szerdán megkezdette. Az adóajrtrom nem foglalkozás és üzletáganként, hanem kör és pusztánként van összeállítva, s e szerint tartatik meg a sorrend is. A tárgyalás uaponként reggeli 8 órakor kezdődik a „Hungária-féle épület nagyertermében. Június hó 11. 12. 13. és 14-én az I. körök adója vetetett ki részben. E héten, vagyis június 16 és 17-én befeszik az I. kört és Ludast, mig 18, 19 és 20-án a II. kör és az összes szőlők, ugarak, 21-én pedig a III. kör következnek.

Az elugrasztott plebános jelölt.

A Szt. Györgyi plebános altas küszöbön levén Mamuzsics Félix megválasztatása minden kétségen felül kerekedett ki erre a bizalmat szerényeség, leereszkedő módora, a pártu-áktól magát mindig visszatartó egyenes jelleme által teljesen ki is érdemelte. A dolog így állván a Kulucsisics párt cselhez folyamodott, mit állítólag Kulucsisics a közlebb hivatalukban előlepetert két földiink közbejatszásával sikerült elérniök, — ha ugyan csufos csalódásra nem fognak ébredni — amennyiben az érseki hatóság Mamuzsicsot a Béregan megüritelt plebánia hivatal ideiglenes vezetésével bizta meg. Mamuzsics jól informálva lévén a kinevezés ellen egyelőre előterjesztéssel élt és azt nem fogadta el. Mi nem hisszük, hogy Mamuzsics parja e hitvány cselnek felújjon is daczára az armányának Mamuzsicsot a nép kegyenczét szeretett lelkeszét nagy többséggel fogja a szt. Györgyi plebánia hivatalba hiveittek igaz öröme — beültetni.

Elgázolás F. hó 11-én reggeli fel 8 órakor egy téglaherdő kocsis vizuazatlan, sebes hajtásának majdnem ádozatul esett Mesch közvetítő intézet tulajdonosának kisedded unokája; szerencse, hogy a szekér üres volt és így a sérülés daczára, hogy a szekér keresztül ment rajta, nem életveszélyes. A gondatlan kocsis elcsipték.

Szabadka sz. kir. városi zenede

növendékei 1890. évi jun. hó 15-én d. e. 10 órakor «Pest» szálloda nagytermében tartandó zár-vizsgájának másora: 1. «Hymnus» Erkeltől, éneklő a zenedéi női kar. Tanár: Gaal F. 2. Iványi Erzs, Hegyi Emma, Zsiga Matild, Czeisz Vilma, Winkler Elemér, zongora számai: Verhoym, Gaal és Diabellitól. Tanár: Bodroghy K. 3. a) «Nocturno» Fiedl-től, Clarinetten előadja Kocsis János. b) «Magyar ábránd» Hausertől, Eufoniumon előadja Kocsis András. Tanár: Wahl A. 4. a) «Ima» búvósvadász című dalműből éneklő a női-kar. b) «Magyar dalok» Székács és Abrányitól éneklő Welinczy Jozefa. Tanár: Gaal F. 5. «Ara» Mozárt-tól három hegedűre, előadják Tréfon Antal, Rác József és Bodrits Mihály. Tanár: Manoilovich A. 6. «Suleika» Mendelssohntól éneklő Füst Ella. Tanár: Gaal F. 7. Vojnics Andor és Ferencz, Schlosziarik Biana, Muzika Hernán, Odry Jolán és Niznyánszky Gyula zongora számai: Schmidt, Diabelli és Loeschornitól. Tanár: Gaal F. 8. a) Bölcső-dal, Hausertől. Fuvolán előadja Wippler Ede. b) «Dal» Szárnykürtön előadja: Bodrogi Lajos. Tanár: Wahl A. 9. «Magyar Dalok» éneklő: a női-kar. Tanár: Gaal F. 10. Weinhut Béla és Nándor, Krammer Margit, Szántó Erzsébet és Ilona, Szegő József, Füst Ella, Graf Marianne és Sztivicevits Mária zongora számai: Enke, Behr, Köhler és Schubert-től. Tanár: Bodroghy K. 11. Hármás «Mikadó» dalműből Sullivantól éneklő: Welinszky J. Graf M. és Schlosziarik B. Tanár: Gaal F. 12. a) Menuett, Mozárt-tól két Clarinetten előadja: Kocsis János és Mezey Béla. b) Orosz népdal, clarinetten és Eufoniumon előadja: Kocsis János és Mihály. Tanár: Wahl A. 13. a) Nocturne Krispintól. b) Induló Farbachtól. c) Török induló Beethoven-tól, zongorán előadja: Odry Emma, Kammerer Margit és Schlosziarik Biana. Tanár: Gaal F. 14. a) «Szállj el madár» orosz dal. b) «Minden este» magyar dal, éneklő: Füst Ella. Tanár: Gaal F. 15. a) Esti dal, Jungmann-tól. c) Régi magyar dal a 17. századból, Lavottától, zongorán előadja: Bodroghy Lajos. Tanár: Gaal F. 16. Magyar dalok, éneklő a női kar. Tanár: Gaal F.

A szabadkai közs. főgymnban az 1889/90. tanév végén tartandó vizsgálatok és egyéb tanév végi teendők a következő sorrendben végeztetnek: — Junius 16-án d. e. 7—11 óráig; I—III. róm. kath. hittan; V. oszt. magyar, latin; VI. oszt. német, görög, latin; VII. oszt. magyar, német, földrajz; Junius 17. (kedd) d. e. 7—11 óráig; II. A) oszt. magyar; latin; rajz. geom. VI. oszt. magyar; természetrajz; d. u. 3—6 óráig; IV—VII. róm. kath. hittan; I. B) oszt. magyar, latin, rajz. geom. I. A) oszt. magyar, latin, földrajz; Junius 18. (szerda) d. e. 7—11 óráig; VII. oszt. mennyiségtan, physika; (Elnök Kosztolányi.) V. oszt. történelem, természetrajz; III. oszt. magyar, latin; IV. oszt. magyar, német, latin; Junius 19. (csütörtök) d. e. 7—11 óráig. II. A) oszt. földrajz, számtan; (Elnök: Wébel.) VI. oszt. mennyiségt. történelem; II. B) oszt. földrajz, rajz. geom.; d. u. 3—6 óráig; III. oszt. német, számtan, physikai földr.; IV. oszt. történelem, rajz. geometria; Junius 20-án. (péntek) d. e. 7—11 óráig. VII. oszt. görög, latin; V. oszt. német, görög, mennyiségtan; I. B) oszt. számtan, földrajz, d. u. 3—6 óráig; I. A) oszt. számtan, rajz-geom. Junius 21. (szombat) d. e. 7—11 óráig; III. oszt. rajz. geom., történet; IV. oszt. algebra, természetrajz; II. B) oszt. magyar, latin, számtan. Junius 23. (hétfő) d. e. 7—9 óráig; I. A) és I. B) oszt. ének; d. e. 9—11 óráig; II. A) és II. B) oszt. ének. Junius 24. (kedd) d. e. 7—10 óráig, III. és IV. oszt. ének. Junius 25. (szerda) d. e. 7—10 óráig. I. és II. oszt. torna. Junius 26. (csütörtök) d. e. 7—10 óráig, III. és IV. oszt. torna. Junius 27. (péntek) d. e. 7—10 óráig, V. és VII. oszt. torna. Junius 28. (szombat) d. u. 5 óráig, disztornazás. Junius 29-én délelőtt 10 óra: Zárunképek. Jun. 30. "Te Deum" és a bizonyítványok kiadása. Kelt Szabadkán 1890. máj. 19-én. A vizsgálatokra és zárunképekre a nagyérdemű közönséget, tisztelettel meghívja az igazgatóság.

„Wenczel Lajos egy igazi jó barátja” tegnapelőtt nyílt levelező-lapom durvasággal teilt sorokat intézett hozzám, s le- veréssel fenyeget, ha az ő jó barátjának még csak a nevet is említeni merészelem a lap hasábjain. Miért nem írta alá a nevet az illető? Miután nem tudom maga Wenczel-e a levélírója vagy más, tudatom véle, hogy aki a szennyes kezekre való sorokat írta, azzal nem törődöm, s ha Wenczel dicséretet érdemel, helyt adok a dicséretnek, ha meg- rovat érdemel, helyt adok biz én annak is, mert a „Szabadság” nem az én egyéni czé- jaimat, hanem a közügyet szolgálja. Hogy bittal fenyeget az a „jó barát” — ez nem változtat a dolgon, hiszen nem is volnánk szabadkaiak, s a város sem érdemelte volna ki az országosan ráragasztott „botváros” nevet, ha ilyen botokodó hősök nem vol- nának nálunk. Ezt igazolja az is, hogy alig pár nap előtt a „Barány” vendéglóban is pofoszkodott, verekedett két uri ember, a ki- nek egyike kiváló talentum e téren. A ki bővebbet akar erre néve, annak a rend- őrség adhat felvilágosítást, mert a felképelt ur kiáltásaira egy rendőr is segédkezett, s az esetet feljelentette. Ez így szokás nálunk (Szabadság).

A sarkert békés lakói Junius 7—14. 54-el szaporodtak. Ezek közül a 15 évet tu- lelték: Kopilovics Péter 21. Gobics Mátcs Kata 24. Vidákovics J. József 52. Vukovics Bertalan 22. Vukovics Szára 33. Szkendevics Pál 60. Pavlics Mihály 35. Ferkovics Mária 22. Pataresics Antal 86. Vojnics Kata- lah 70. Bajari Julius 21. Petrik János 64. Fratusics Péter 33. özv. Dedin Antalné 81. Dulics Matild 18. Lovrénics János 76. Maudics Erzsébet 64. Csepics Pap Lucza 30. Czviin György 75. Pándurcsék János 39 és Tikvicsky Károly 24. Béke velük.

A szegedi híradót ellicsítették. a lap nélkül maradt szerkesztő Mócz Zsig- mond „Szegedi Hírlap” cím alatt új lapot adított. Megjósoltuk előre, hogy megbukik. Beteljesedett. Vidéken ha nincs állami sub- vención vagy nincs gazdag mácnás, napi la- pot fenntartani lehetetlen. Példa ra Szeged.

Rajtavesztett. A törvényszéki épü- let bazárosnője halat vásárolt szerdán, de a kofaasszonyság mértéke méginkább számitá- tásával nem birt megbarátkozni, meg is mé- rette nyomban a közeli mézarszékből a vásárolt halakat és feltevésében nem csaló- dott, mert a mérték nagyon is hamisnak tűnt elő, a rászédett bazárosné sem volt rest és a kofaasszonyságot a halakkal együtt besé- áltatta a kapitányi hivatalba, hol újból kon- statálva lett a hamis mérés. Szegény kofa midőn busan visszakerült áruhelyere, az ép- pen arra csavargó cigány asszonyt előfogta, hogy vesse ki már most neki, vajjon e cse- keily tévedés mennyibe fog kerülni. Szerin- tünk nem ártana jól megbírságot, mert a hamis mérték napirenden van náluk.

„Ringspiel” és imazzsamoly épen nem illenek össze, pedig Hegyesi (volt Ka- tersafka) Lipót megakarja egyeztetni őket. Szándékának rövid története ez. Mamuzsis Mátys helybeli prépost-plébános megbizta

nevezett iparost több rendű egyházi szerelvény Bécsből beszerzésére. Az érkezett tárgyak között volt egy faragványos imazzsamoly is, ezt azonban a prépost nem akarta átvenni, mert azt mondja nem bízta meg Hegyest a hozatallal, csupán arra kérte, szemeljen ki részére egyet. Hegyesi emiatt beperelte a prépostot o. é. 50 ft megfizetéséért, s a per- ben megkínálta őt a főesküvel, hogy nem rendelte meg az imazzsamolyt. A prépost erre a bíróság előtt meg is esküdött, mire Hegyesi elkeseredve odaszólt: „nohát akkor beállítom a „ringspielbe” de még ott is ráírom hogy a főtisztelendő uré.”

Elszólta magát Simé bátyi a na- pokban nagyon elérékenyülve panaszkolta egy társaságban, hogy: „hej bizony másként volt az hajdanában mikor még a boldogult Lajos éit, még Antunovics Pali volt a pul- germeister, mostan arról jobb is nem be- szélui.” E sopánkodásra jó volna egy kis meglepő pásztor czedula vizsgát rögtönözni. — Többször hangoztatják, so a visszaélés a jószág legetetés körül, nek az régi dolog, a juhásznak (?) csak megmarad az a régi virtusa, hogy szereti a tlost.

A rabok sorsa nem irigylendő, de ha még koplatatják s mellé kutyának sem való kenyérral tartják őket, az már ember- teleenség. A szabadkai börtönben lévő rabok kenyere élvezhetlen. Nem tudjuk, ki ügyel fel a kenyerszállítóra, de az bizonyos, hogy a felügyelet hiányos, mert az átvett kenyerek belsejében egész darab régi penészes ke- nyérdarabok találhatók a hsztel össze- gyurva. A kir ügyesség megnevezhetné a ke- nyereket, s megnevezhetné magukat a rabo- kat is erre vonatkozólag.

A Mezerits boltnál egészen a járda mellett a mult szergan reggel 7 óra- kor egy négy éves kisdedit, ki 5 éves né- jével ovodába ment, elgázolt egy kocsi. Sze- renese, hogy üres kocsi volt és így csak lá- bái meg fejtő történt könnyebb zuzódás A kocsis aztán bünteteleül elmeuekült. Ez ut- czában, ahol oly nagy a kocsiforgalom, már csak az ovodába és iskolába menő kisdedek kedveért is, állandóan egy rendőrnek kel- lene cirkálnia, akinek másik feladata volna hetivásárok alkalmával a birkasokat a jár- dáról leittatni, mert ott most épen az oveda előtti bejarat és gyalogjárót foglalják és ron- ditják el, úgy hogy a szegény kisdedek — meg a többi járókelek is, kénytelenek a kocsitra kerülni, aztán itt is ott is fris trá- gyában járni. — Harmadik feladata volna még nyomára jönni és megcsipni azt a szem- telem fűfüggő tolvajt, a ki egy kis pihenés után újra megkezdte tolvajását, mert épen szerdán egy kis 3 éves, ovodába siető kis- lány föléből odootta le 4 frtos arany fűgőit malatt 4 és fél éves bátyját 1 krral a Me- znerits bolt meletti kofához küldötte cseres- nyéért. Gyors intézkedést kérünk. (A miut értesülünk, Milassiu Miklós alkaptány elcsi- petett egy ilyen tolvaj asszonyt, felhivatuak tehát a netán káros szülők ez uton is neve- zett kapitány hivatalában jelentkezésre.

A rendőrség intézkedését kérjük! A tisztelt lokupez urak ujabban a „Pest szálo” mellett kis utcában az elarusitandó lovakkal oly végtelen nyargalódszást visnek végbe, hogy ottan járni, valóban életveszelyes, Sáros időben a lovak patkóiról a sár az ablakokat berondítja s a falakat bepiszolja, az iskolás kis gyermekek remegve huzód- nak a kapuk közé, mig ezalatt kendőbogat- tás és ostorcsatogás által megvadult jó száguld e különben is szük utcán fel s alá. A személybiztonság érdekében kérjük a rögtöni intézkedést.

Mindenféle. A főhercegnők trón- követelési lemondása holnap és hol- nap után megy véghez *Mária Valéria király kisasszony hétéfn és Mar- gít, József főhercegy leányjé kedden lesz, melyen részt vesznek a m. kor- mány részéről gr. Szapary, Bethlen gróf, Szilágyi Desző, és báró Orczy miniszterek.* — Szeged város határa- ban a jószágok közt a száj és körümfájás oly nagy mértékben lépett fel, hogy az ősz- szes jószág-állomány veszélyeztetve van. — *Az Amerikába* kivándoroltak itthon ma- radt hozzátartozóiknak 1888. és 1889-ben a felsőmagyarországi megyékben több mint tizedfél millió forintot küldöttek be. — *Be- zeredy Viktor* a képviselőház háznagya miniszteri tanácsossá nevezetett ki a bel- ügyminiszteriumba. — *Apponyi Albert gróft* Ungvár város képviselőtestülete nagy telkesedéssel és egyhangulag diszpolgárra választotta. — *Munkácsi Mihály* hírne- ves hazánkhat kineveztek Párisban a be- csüleirend kommandeurjévé. — *Budapes- ten az „Aranyas”* fogadóban Kaili Janos vadászszakaszvezető szeretőjét átöleive ma- gához szoritotta és a 11 millimeter kaliberű katonai revolvért a leány hátának szögeve sítötte el, melynek golyója mindketőjük életét rögtön kioltotta. — *Kubinban* Po- povits Emilia tanítónő ki már hosszabb idő óta szenved főfájásban, emiatt föbelötte ma- gát, azonban sebe nem életveszélyes. — *Ledófszky Mari* szinpadunk egyik ked-

veltje, jelenleg a budai szinkörben aratja a kiérdemlett süri tapokat. — *Szegeden* Ördög Jakab Dobó utcazi házát, melyen 7500 ft államkölesön volt e hó 10-én nyil- vános árverésen a kincstár képviselője 4 ft mond négy frtért megvette. — *Szegeden* az alsóvárosban levő Csouka Sándor-féle pa- prika malom leégett. — *A magyar or- szágygyűlés* tanácskozásai királyi kézirat- tal e hó 10-től október hó 1-ig elnapoltattak.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
SZALAY LÁSZLÓ A.

6644/1890. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **dr. Reisner Lajos** ügyvéd által képviselt **Burai Pál és Burai Viktor** férj **Kovács Jánosné** sza- badkai lakosnak önkéntes árverés iránti kérvényök alapján a jelzálogos hite- lezők irányában végrehajtási árverés joghatályával bíró önkéntes árverés a bajmoki 910. sz. telekkönyvben Burai Pál és Burai Viktor nevéen álló A. I. 996. hr. szám ház és beltelek ingatlanra az 1881. évi 60. t. cz. 204. §-a értelmében elrendeltetvén, ezen in- gatlan 400 ft megállapított kikiáltási árban **1890. évi július hó 23-ik napján d. e. 10 órakor** Bajmok községhezánul a fentebb kitett kikiáltási ár 10%-ának bánatpénz fejében leendő kifizetése után nyilvános ár- verésen a kikiáltási áron alul is elada- tni fog.

Kelt Szabadkán, 1890. évi május hó 1-én, a szabadkai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Graff Károly
kir. törvényszéki bíró.

321/1890. vh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járás- bíróság 5412 és 5413/890. számú végzései által Gabrics Fela javára végrehajtást szen- vedett Tumbász Loketits József ellen, 100 és 100 ft tőkék és jár. követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 508 frtra becsült 8 lán- cz buza termés, egy ló és egy vastengelyű kocsi- ból álló ingóságok nyilvános árverésen utján eladatkak.

Mely árverésnek az 5726/890. sz. kikü- ldest rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis részint a sebesityi és részint a vá- mteleki pusztán leendő eszközésére 1890-ik évi június hó 26. napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezen- nel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881.

Eladási hirdetmény.

Vojnits Barnabás-féle pusztán f. hó 17. 18. 19-én alatt fel- sorolt gazdasági gépek, eszközök, szerszámok szabadkézből elada- dók lesznek, mikre a venni szándékozók tisztelettel meghivatuak.

- 16 db. 2. számú eke talyigával.
  - 10 » 4. » » talyiga nélkül.
  - 10 » kettős (dupla) eke talyigával.
  - 6 » kovácsolt vasból.
  - 8 » láncc-borona.
- Jármok, tézslák, kiséfák és kéziszer- számok:
- 2 db. 3 tagu henger.
  - 1 » 2 tagu tuskós henger.
  - 2 » 15 soros Schuttlevort-féle vetőg.
  - 16 » szekér ökrök után.
  - 4 » kocsi lovak.
  - 3 » szánkó
  - 1 » 6 lóerejű járgány Schuttlevort-f.
  - 1 » szecs-kavágó-gép
  - 1 » kapáló eke.
  - 3 » tölfőgető eke.
  - 2 » garnitúra cséplőgép szalmahor- dóval, ezek cséplés után át- adandók.
  - 1 » I-sőrendű Eichlager-rosta zsáko- lóval.

évi LX. t.-c. 107 §-a értelmében — a leg- többet ígérőnek becsáron alul is eladatkai fognak.

Az 1881. évi LX. t.-c. 111. §-a ér- telmében, kik az árvereltetni rendelt ingó- ságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshoz tartanak jogot, a meny- nyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirotnál egy példányban irás- ban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. — Végre kötelesek bérbe- vagy hasznbérbeadók az 1881. évi LX. t.-c. 112. §-a értelmében azon követelés összegét, mely- re nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéseig alulirotnál bejelen- teni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megá- lapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán, 1890. évi június hó 14-ik napján.

Strasser Henrik.
kir. bírósági végrehajtó.

8646. tkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai e. f. kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. tszék területéhez tartozó a bajsai 250. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 326. szám alatt felvett ingatlanra nézve az 17554/889 számú hirdetményvel a végrehajtási árverés elren- deltetvén ezen ingatlan a kir. kincstár vég- rehajtónak Klebecskó János, Anna, Katalin, Judith és Mária végrehajtást szenvedők elleni 29 ft 77 kr tőke és járuléka iránti végre- hajtási ügyében 520 ft megállapított kiki- áltási árban **1890. évi július hó 12-ik napján d. e. 10 órakor** Bajsa község házánál a fentebb kitett kikiáltási ár 10% -nak bánatpénz fejében leendő kifizetése után nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladatkai fog.

Kelt Szabadkán a kir. tszék mint tkvi ha- tóságánál 1890. évi május hó 21-én.

Graff Károly
kir. tszéki bíró.

A legnemesebb ás- ványviz és borviz, a világhírű

KRONDORFI

savanyuviz.

A fenséges királyi család kedvencz asztali itala.

Elterjedve és kedvelve az egész földgömbön.

Raktár Szabadka és vidékére:

Farkas J. ur kereskedésében.

- 1 » 5. számú Schuttlevort-rosta zsákolóval.
  - 1 » 1. számú Ransoms-rosta.
  - 1 » szénagyújtó vasból.
  - 1 » kukoriczamorzsoló gőz- vagy járgányerőre zsákoló és tisztító szerkezettel.
  - 1 db. kukor. morzsológép kézi erőre.
  - 1 » répvágó.
  - 1 » egyjáratu malom 36" átmerőjű budai kövekkel teljesen felsze- relve daru és kópaddal.
  - 80 db. ökr, 40 db 4, 3, 2 éves tinó. Tehenek, különféle ideji üszök, borjuk és bikák.
  - 17 darab méncses ló., 1 db 12 öles, 1 db 10 öles, 2 db 12 és 6 öles épü- letnek tetőzete, fenti épületekbe jász- lok, több öl kukoricza góré és 3 ka- zal széna.
- Szabadka, 1890. június 7.
- Jóó Nándor.**

8058. sz. 1890. tkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szekenderovics Emma, Anna és Mária s csatlakozott tsai végrehajthatóknak Gyurgyevics Bránkó és neje Nedelkovics Sztáno végrehajtást szenvedők elleni 2000 frt tőke követelés illetőleg 6500 frt, 300 frt és 275 frt s járuléka iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbíróság) területén lévő, Szabadkán halasi szőlőkben fekvő a szabadkai 7475. sz. tjkvben A + 8142. hr. sz. a. foglalt ingatlanra és tartozékaira az utóajanlati árverést 438 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan — az **1890. évi június hó 26-ik napján délelőtti 9 órákor** a kebelbeli tkvi hivatalban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog. — Arverezni szándékozóknak tartoznak az ingatlan becsárának 10%-ot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróság előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szabadkán 1890. évi május hó 13-ik napján. A szabadkai kir. tszék mint tkvi hatóság.

Kis József
kir. tszéki bíró.

4247. sz. 1890. tkv.

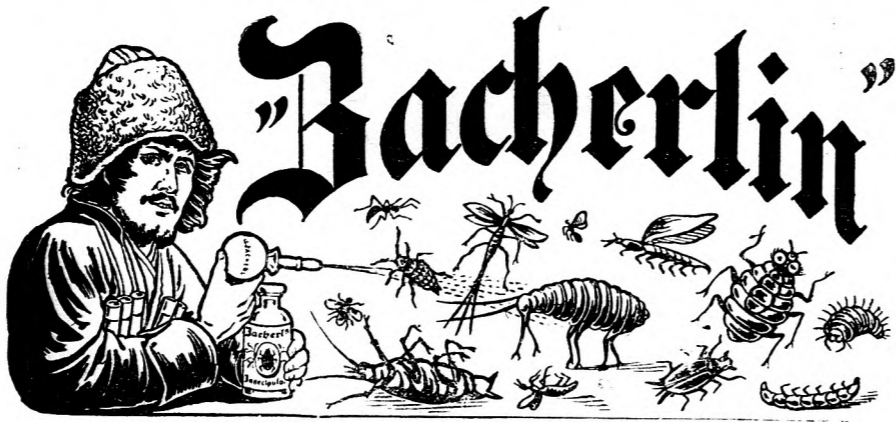
Arverési hirdetményi kivonata.

Dr. Reisner Lajos ügyvéd mint Arnold Mátvás, Róth Ferenczné, Arnold Judith és Wilhelm Mátvásnak hitelesített meghatalmazással igazolt képviselője által az 1881. évi 60. t. cz. 204 §-ának megfelelő alakban benyújtott önkéntes árverés iránti kérvénye folytán, a jelzálogos hitelezők irányában végrehajtási árverés joghatályául bíró önkéntes árverés, a Sándori 142. sz. tjkvben, Arnold Mátvás, Arnold Judith, Róthné, Wilhelm Mátvás nevén álló A. I. 146 hrszámú házbirtokra, az 1881. évi 60. t. cz. 204 és következő szakaszai értelmében ezennel elrendeltetvén ezen ingatlan Arnold Mátvás bjmoki, Róth Ferenczné szül. Arnold Judith és Wilhelm Mátvás szabadkai lakosok önkéntes árverési ügyében 400 frt megállapított kikiáltási árban **1890. évi július hó 23-ik napján d. e 10 órákor** Sándor községhezánál a fentebb kitett kikiáltási az 10%-ának bánatpénz fejében leendő kifizetése után nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Kelt Szabadkán, 1890. évi márczius hó 20-án, a szabadkai kir. tszék mint tkvi hatóság.

Graff Károly
kir. tszéki bíró.

A körülbelül huszezer raktárban elarusított és mindenütt mindenféle rovarok ellen a legjobb szernek elismert

ismét olcsóbb lett.

A valódi üvegek J. ZACHERT névvel vannak ellátva, s áruk mostantól kezdve 15 kr., 50 kr. 1 frt.

E kitünő különlegesség megfelelő hatással és gyorsasággal kizusztit minden rovar lakásokból, konyhákból, vendéglőkből és ruhákból, valamint háziállatokból, istállókból, üvegházakból és kertek növényeiről.

Azon por, melyet nyitott papirokban árusítanak, **nem** valódi „Zachert specialitás“!

K A P H A T Ó:

Szabadkán: *Milassin Illés, Gálffy György, Joó Károly, Decsy Dezső gyógyszerész uraknál; Sztajkovits Döme, Milkó Salamon és fiai, Aubermann Miklós, Winkler Salamon, Roth Albert uraknál.*

A környékbeli városokban ott vannak raktárak, hol a „Zachertin“ plakátok ki vannak függesztve.

Cs. k. szab. beocsini cement főraktár.

Az építési idény beálltával van szerencsénk a m. tisztelt közönségnek az általunk képviselt

cs. kir. szab. beocsini cement gyárat ajánlani

melynek gyártmánya nálunk bármily mennyiségben jutányos áron kapható.

Ezen cement jóságában — mint az a legutóbbi helybeli kisebb és nagyobb építkezéseknél is bebizonyult, kitünőnek találtatott.

Cement valamint dusan felszerelt

vaskereskedésünket

beccses figyelmébe ajánlva, maradtunk

teljes tisztelettel
Schönstein és Holtzer.

■ Szabadalm jégsekretyek raktárban gyári áron kaphatók. ■

Bécs, 1873. Érdem-érem.	Budapest, 1885. Nagy díszokl.	Eszék, 1889. Dísz-oklevél.	N.-Palánka, 1887 Arany-érem.	London, 1878. Díszoklevél.
----------------------------	----------------------------------	-------------------------------	---------------------------------	-------------------------------

CSIK JÓZSEF

csász. és kir. kizárólag szabadalm.

**első szerémi portland-cement és vízhatlan mészgyár
BEOCSINBAN.**

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V., Rudolf-rakpart 8.
A t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi elöljáróságok, valamint a nagyérdemű építő-közönség kényelmére

Szabadkán: **Mészáros és Krigovszky**

urak vaskereskedésében a kiskápolna mellett raktárt tartok, hol saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan mész

folytóan legjobb s egyenlő jó minőségben kapható. — Arjegyzékek s magyarázat kívánatra készségei megküldetik.

Páris, 1867. Bronz érem.	Ujvidék, 1875. Arany érem.	Kecskemét, 1872. Ezüst érem.	Szeged, 1878. Érdem érem	Trieszt, 1883. Arany érem.
-----------------------------	-------------------------------	---------------------------------	-----------------------------	-------------------------------